

การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานข้อที่ 20 : ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน The Application of the 20th Royal Working Principle : Honesty, Integrity, and Sincerity towards One Another

ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์

Chairoj Nopchalemroj

มูลนิธินพเฉลิมโรจน์

Nopchalemroj Foundation

Email : win@chairoj.net

Received: August 14, 2025; Revised: August 31, 2025; Accepted: August 31, 2025

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และประยุกต์ใช้หลักการทรงงานข้อที่ 20 “ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน” ในมิติทางปรัชญาและการปฏิบัติ โดยเน้นการเชื่อมโยงแนวคิดจากพุทธปรัชญา จริยศาสตร์ตะวันตก และทฤษฎีทางสังคมร่วมสมัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในระดับบุคคล องค์กร และสังคม บทความนี้อาศัยการวิเคราะห์เชิงคุณภาพแบบอรรถปริวรรต ผ่านการวิเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจไม่ได้หมายถึงเพียงการพูดความจริง แต่ครอบคลุมถึง การรักษาสำนึกและความมั่นคงในคำมั่นสัญญาการปฏิบัติอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ การมีเจตนาที่สุจริตปราศจากผลประโยชน์แอบแฝง และการสร้างความไว้วางใจร่วมในสังคม องค์ความรู้ดังกล่าวถูกสังเคราะห์เป็น โมเดล T.R.U.S.T. ซึ่งอธิบายกลไกการเชื่อมโยงระหว่างคุณธรรมภายใน การปฏิบัติทางจริยธรรม และการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม การประยุกต์ใช้โมเดล T.R.U.S.T. ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ การเสริมสร้างความน่าเชื่อถือส่วนบุคคล การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีธรรมาภิบาล และการเสริมทุนทางสังคมในระดับชุมชนและประเทศ โดยชี้ให้เห็นว่า “ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน” เป็นคุณธรรมเชิงโครงสร้างที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและการสร้างความไว้วางใจในทุกระดับของสังคม

คำสำคัญ : การประยุกต์ใช้, หลักการทรงงานข้อที่ 20, ความซื่อสัตย์, สุจริต, จริงใจต่อกัน

Abstract

This study aims to analyze and apply the 20th Royal Working Principle, “Honesty, Integrity, and Sincerity toward One Another”, in both philosophical and practical dimensions, emphasizing the integration of Buddhist philosophy, Western ethics, and contemporary social theories in order to generate new knowledge applicable at the individual, organizational, and societal levels. This article employs a qualitative hermeneutic approach, primarily through the analysis of documents, textbooks, and relevant research.

The findings reveal that honesty, integrity, and sincerity go beyond simply telling the truth; they encompass keeping promises and commitments, practicing transparency and accountability, acting with genuine intentions free from hidden interests, and fostering mutual trust in society. This body of knowledge was synthesized into the T.R.U.S.T. Model, which illustrates the interconnection between inner virtues, ethical practices, and social relationships. Practical applications of the T.R.U.S.T. Model include strengthening personal credibility, cultivating organizational cultures grounded in good governance, and enhancing social capital at both community and national levels. Ultimately, the study highlights that “Honesty, Integrity, and Sincerity toward One Another” serves as a structural virtue that plays a crucial role in sustainable development and in building trust across all levels of society.

Keywords : Application, 20th Royal Working Principle, Sufficiency Economy, Honesty, Integrity, Sincerity towards One Another

บทนำ

หลักการทรงงานข้อที่ 20 “ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน” เป็นหนึ่งในหลักการสำคัญที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงยึดถือเป็นแนวทางตลอดการครองราชย์ พระองค์ทรงตระหนักว่าความซื่อสัตย์สุจริตและความจริงใจมิใช่เพียงคุณธรรมประจำตัวบุคคล แต่เป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายและซับซ้อน ทั้งยังเป็นพลังสำคัญที่ทำให้ความร่วมมือและการพัฒนาประเทศดำเนินไปอย่างยั่งยืน (Porpeang.org, ม.ป.ป.; สำนัก กปร., 2563) พระราชดำรัสและพระราชกรณียกิจหลายครั้งแสดงให้เห็นว่า การสร้างความไว้วางใจระหว่างผู้คนและสถาบันจำเป็นต้องเริ่มจากการมีจิตใจซื่อสัตย์ สุจริต และจริงใจต่อกัน ทั้งในระดับปัจเจกและระดับองค์กร (Chanyanoot & Taksaya, 2019)

ในสังคมโลกปัจจุบัน ความซื่อสัตย์และความจริงใจได้กลายเป็นคุณธรรมที่ถูกทดสอบอย่างหนักภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การบิดเบือนข้อมูลข่าวสาร การขาดความโปร่งใสในกระบวนการบริหารจัดการ และการลดทอนมาตรฐานจริยธรรมของบุคลากรในองค์กร ล้วนส่งผลให้ความไว้วางใจในสถาบันต่าง ๆ ลดลงอย่างต่อเนื่อง (Rothstein, 2011) งานศึกษาของ Siriruk Nitthat-ek (2025) และ Gogolin (2024) พบว่าความซื่อสัตย์สุจริตและความจริงใจมีบทบาทสำคัญต่อการคงไว้ซึ่งความสามัคคีและความไว้วางใจในสังคม (social cohesion and trust) ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญต่อความมั่นคงทางสังคมและความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม งานศึกษาที่ผ่านมาแม้จะชี้ให้เห็นความสำคัญของคุณธรรมดังกล่าว แต่ยังขาดการบูรณาการในกรอบพุทธปรัชญา จริยธรรมตะวันตก และทฤษฎีสังคมร่วมสมัยเพื่อสร้างความเข้าใจที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น

ในมิติทางจริยศาสตร์ ความซื่อสัตย์ (Honesty) มักถูกอธิบายว่าเป็นการกล่าวหรือปฏิบัติในสิ่งที่สอดคล้องกับความจริง ขณะที่ความสุจริต (Integrity) คือการรักษาความสอดคล้องระหว่างค่านิยม ความเชื่อ และการกระทำ ส่วนความจริงใจ (Sincerity) เป็นการแสดงออกทางความคิดและความรู้สึกที่ตรงไปตรงมา ปราศจากการเสแสร้ง แนวคิดเหล่านี้สอดคล้องกับจริยศาสตร์คุณธรรม (Virtue Ethics) ของอริสโตเติล ที่มองว่าคุณธรรมคือคุณลักษณะของบุคคลที่พัฒนาและหล่อหลอมจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของนิสัย อีกทั้งยังเชื่อมโยงกับจริยศาสตร์หน้าที่ (Deontology) ของคานท์ ที่เน้นการปฏิบัติตามหลักการ และหน้าที่ที่ถูกต้องโดยไม่ขึ้นกับผลลัพธ์ และยังสัมพันธ์กับจริยศาสตร์เชิงประโยชน์นิยม (Utilitarianism) ที่พิจารณาว่าการยึดมั่นในความซื่อสัตย์จะนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม (Brown et al., 2005)

ในทางพุทธปรัชญา ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจมีความใกล้ชิดกับหลัก “สัจจะ” ซึ่งเป็นหนึ่งในบารมีสิบ (ทศบารมี) ที่มุ่งเน้นการตั้งมั่นในความจริงและการรักษาคำมั่นสัญญาโดยไม่บิดพลิ้ว รวมถึงหลัก “สัมมาอาชีวะ” ในอริยมรรคมีองค์แปด ที่เน้นการประกอบอาชีพโดยชอบธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น หลักธรรมนี้มีได้เป็นเพียงข้อกำหนดทางศีลธรรม แต่เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่สร้างเสถียรภาพให้กับสังคมและเศรษฐกิจในระยะยาว (พระเทพวิมลสารบัณฑิต และคณะ, 2567)

ในเชิงการประยุกต์ใช้ หลักการทรงงานข้อที่ 20 สามารถนำไปใช้ได้ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในภาครัฐสามารถใช้เป็นกรอบในการส่งเสริมธรรมาภิบาล (Good Governance) และการป้องกันการทุจริต (Anti-Corruption) ในภาคธุรกิจสามารถใช้เป็นแนวทางของภาวะผู้นำเชิงคุณธรรม (Ethical Leadership) และการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) ส่วนในภาคประชาสังคมและการศึกษา สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาคนให้มีจิตสำนึกสาธารณะและคุณธรรมในการอยู่ร่วมกัน ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ Brown, Treviño, และ Harrison (2005) แสดงให้เห็นว่าผู้นำที่มีความซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจสามารถสร้างแรงบันดาลใจและความไว้วางใจแก่ผู้ตามได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความร่วมมือและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ดังนั้น การศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานข้อที่ 20 จึงมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างสังคมที่มีความไว้วางใจ โปร่งใส และมีคุณธรรม ไม่เพียงเพื่อธำรงความสงบเรียบร้อยของสังคม แต่ยังเพื่อวางรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกระดับ ตั้งแต่ปัจเจกบุคคลจนถึงระดับชาติ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความหมาย แนวคิด และรากฐานทางปรัชญาของหลักการทรงงานข้อที่ 20 “ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน” ทั้งในบริบทไทยและสากล
2. เพื่อวิเคราะห์บทบาทและความสำคัญของความซื่อสัตย์ ความสุจริต และความจริงใจต่อการสร้างความไว้วางใจและความสามัคคีในสังคม
3. เพื่อสังเคราะห์แนวทางและเทคนิคการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานข้อที่ 20 ในการพัฒนาองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
4. เพื่อเสนอองค์ความรู้ใหม่และกรอบแนวทางการประยุกต์ใช้ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในบริบทการบริหารจัดการและการพัฒนาที่ยั่งยืน

วิเคราะห์แนวคิดและตีความเชิงปรัชญา

หลักการทรงงานข้อที่ 20 “ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน” เป็นหลักการที่มีความลึกซึ้งทั้งในเชิงคุณธรรมและปรัชญาสังคม การทำความเข้าใจอย่างรอบด้านจำเป็นต้องวิเคราะห์จากหลายมิติ ได้แก่ มิติความหมายเชิงนิยาม มิติทางพุทธปรัชญา มิติจริยศาสตร์ตะวันตก มิตร่วมสมัยเชิงสังคม และการตีความเชิงบูรณาการ (สำนักงาน กปร., 2563; Chanyanoot & Taksaya, 2019)

1. มิติความหมายเชิงนิยาม ความซื่อสัตย์ (Honesty) หมายถึงการยึดมั่นในข้อเท็จจริงและการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ไม่บิดเบือนข้อมูลเพื่อประโยชน์ส่วนตน (Williams, 2002) ความสุจริต (Integrity) หมายถึงการคงไว้ซึ่งความสอดคล้องระหว่างค่านิยม ความเชื่อ และการกระทำของบุคคล (Audi & Murphy, 2006) ส่วนความจริงใจ (Sincerity) คือการเปิดเผยเจตนารมณ์และความรู้สึกที่แท้จริงโดยปราศจากการเสแสร้งหรือเจตนาซ่อนเร้น ความสัมพันธ์ของคุณธรรมทั้งสามนี้มีลักษณะเป็นวงเกลียวเสริมกัน กล่าวคือ ความซื่อสัตย์เป็นรากฐานของความสุจริต และความสุจริตเอื้อต่อการมีความจริงใจอย่างยั่งยืน (บัณฑิต เสาวภาภรณ์ และคณะ, 2562)

2. มิติพุทธปรัชญา ในพุทธปรัชญา “สัจจะ” เป็นหนึ่งในทศบารมีที่พระโพธิสัตว์ต้องบำเพ็ญเพียรบรรลุโพธิญาณ หมายถึงการตั้งมั่นในความจริงโดยไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2541) สัจจะในพระไตรปิฎกมิใช่เพียงการพูดความจริง แต่รวมถึงการรักษาสัญญา การประพฤติอย่างมั่นคง และการกระทำที่ตรงต่อหลักธรรม (สิรินทร์ กันยาวิริยะ, 2568)

หลัก “สัมมาอาชีวะ” ในอริยมรรคมีองค์แปดยังเน้นการดำรงชีพโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่นและเป็นไปอย่างถูกต้องตามศีลธรรม (Harvey, 2000) หลักการนี้ชี้ให้เห็นว่าความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจมิได้เป็น

เพียงคุณธรรมส่วนบุคคล แต่เป็นองค์ประกอบของโครงสร้างสังคมที่เกื้อหนุนความเป็นธรรม ความไว้วางใจ และสันติสุข

3. มิติจริยศาสตร์ตะวันตก แนวคิดตะวันตกมีหลายมุมมองที่อธิบายความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจได้แก่

- จริยศาสตร์คุณธรรม (Virtue Ethics) ของอริสโตเติล มองว่าความซื่อสัตย์และความจริงใจเป็นคุณธรรมที่ต้องบ่มเพาะผ่านการฝึกฝน จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของนิสัยที่ดีงาม (Aristotle, trans. 2009)

- จริยศาสตร์หน้าที่ (Deontology) ของคานท์ ย้ำว่าการพูดความจริงและความซื่อสัตย์เป็นหน้าที่ทางศีลธรรมที่ไม่ขึ้นกับผลลัพธ์ การโกหกแม้จะมีเจตนาดี ก็ถือว่าผิดศีลธรรม (Kant, 1996)

- จริยศาสตร์เชิงประโยชน์นิยม (Utilitarianism) ของมิลล์และเบนแธม มองว่าความซื่อสัตย์ช่วยสร้างประโยชน์สูงสุดให้ส่วนรวม ลดความขัดแย้ง และเพิ่มความร่วมมือในสังคม (Mill, 1998)

มุมมองเหล่านี้แม้ต่างที่จุดเน้น แต่ล้วนยอมรับว่าความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจเป็นเงื่อนไขสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างมีคุณภาพ

4. มิตีร่วมสมัยเชิงสังคม ในสังคมยุคดิจิทัล ปัญหาข่าวปลอม (fake news) การบิดเบือนข้อมูล และการทุจริตเชิงระบบทำให้ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจมีความสำคัญยิ่งขึ้น งานวิจัยของ Brown, Treviño, และ Harrison (2005) ชี้ว่าผู้นำที่มีคุณธรรมเหล่านี้จะสร้างความไว้วางใจได้มากกว่า และส่งผลให้เกิดความร่วมมือในองค์กรอย่างยั่งยืน ขณะที่ Siriruk Nitthat-ek (2025) และ Banty Yadav (2024) พบว่าความซื่อสัตย์เป็นปัจจัยสำคัญของความสามัคคีทางสังคม (social cohesion) และความไว้วางใจ (trust) ซึ่งเป็นรากฐานของความมั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจ

โครงการ PRINTEGER ของสหภาพยุโรปยังเสนอว่า ความซื่อสัตย์ควรถูกบูรณาการเป็นส่วนหนึ่งของ “ความเป็นเลิศ” ในการวิจัยและการบริหารจัดการ (Printeger Consortium, 2016) ซึ่งมุมมองนี้สามารถนำมาประยุกต์กับการพัฒนาองค์กรและภาครัฐในวงกว้าง

5. การตีความเชิงบูรณาการ เมื่อเชื่อมโยงมิติทั้งสี่เข้าด้วยกัน จะเห็นได้ว่าหลักการทรงงานข้อที่ 20 มีลักษณะเป็น “คุณธรรมบูรณาการ” (integrative virtue) คือมีความสำคัญทั้งในระดับบุคคล (personal ethics) และระดับโครงสร้างสังคม (institutional ethics) การมีความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกันไม่เพียงส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แต่ยังสร้างระบบสังคมและองค์กรที่ยั่งยืน โดยสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ป้องกันการทุจริต และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง (ธนรักษ์ เมฆขยาย และคณะ, 2559; บัณฑิต เสาวภาภรณ์ และคณะ, 2562)

เทคนิคการประยุกต์ใช้

การนำหลักการทรงงานข้อที่ 20 “ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน” ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องใช้เทคนิคที่สามารถสร้างและธำรงความไว้วางใจทั้งในระดับบุคคล องค์กร และ

สังคม การประยุกต์ใช้สามารถพิจารณาได้ใน 3 มิติหลัก ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคม โดยแต่ละมิติสามารถผสมผสานเครื่องมือและกลยุทธ์เชิงปรัชญาและการจัดการร่วมสมัยได้ดังนี้

1. ในภาครัฐ : การส่งเสริมธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริต

ภาครัฐควรยึดความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจเป็นหลักในการกำหนดนโยบายและปฏิบัติราชการ โดยใช้เทคนิคดังนี้

1.1 การเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส (Transparency): จัดทำระบบข้อมูลเปิด (Open Data) เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้อย่างต่อเนื่อง (Siriruk Nitthat-ek, 2025)

1.2 การปลูกฝังจริยธรรมข้าราชการ (Ethics Training): ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้ตระหนักถึงหน้าที่เชิงศีลธรรมตามแนวคิดของคานท์ (Kant, 1996) และบูรณาการหลักสัจจะบารมีจากพุทธปรัชญา (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2541)

1.3 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest Management): ใช้เครื่องมือกำกับดูแลภายในและภายนอก เพื่อป้องกันพฤติกรรมที่บ่อนทำลายความไว้วางใจของสาธารณชน (Printeger Consortium, 2016)

2. ในภาคธุรกิจ : การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในความสุจริต

ภาคธุรกิจควรนำหลักความซื่อสัตย์และความจริงใจมาปรับใช้ในกระบวนการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและความยั่งยืน โดยใช้เทคนิคดังนี้

2.1 การสร้างผู้นำเชิงคุณธรรม (Ethical Leadership): พัฒนาผู้นำให้มี Integrity ตามแนวคิดของ Brown, Treviño และ Harrison (2005) ซึ่งชี้ว่าผู้นำที่ซื่อสัตย์และจริงใจสามารถสร้างแรงบันดาลใจและความภักดีของพนักงานได้

2.2 การใช้หลักการ “Triple Bottom Line”: ให้ความสำคัญต่อผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล พร้อมยึดหลักความโปร่งใส (Elkington, 1997)

2.3 การสื่อสารอย่างจริงใจ (Authentic Communication): ใช้การสื่อสารที่เปิดเผยตรงไปตรงมา และให้ข้อมูลครบถ้วนเพื่อลดความไม่ไว้วางใจ (Pološki Vokić, Rimac Bilušić, & Najjar, 2020)

3. ในภาคประชาสังคม : การสร้างเครือข่ายความไว้วางใจ

ภาคประชาสังคมมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังและขยายคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจสู่ชุมชน โดยใช้เทคนิคดังนี้

3.1 การเสริมสร้างทุนทางสังคม (Social Capital Building): ใช้กิจกรรมชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ตั่งอยู่บนความไว้วางใจ (Putnam, 2000)

3.2 การเสวนาเชิงจริยธรรม (Ethical Dialogue): จัดเวทีพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและแก้ปัญหาด้วยความจริงใจและความเคารพซึ่งกันและกัน

3.3 การใช้ต้นแบบทางคุณธรรม (Moral Role Models): ยกย่องบุคคลหรือองค์กรที่ปฏิบัติตามหลักความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้สังคม

4. เทคนิคบูรณาการเชิงปรัชญา

จากมุมมองเชิงปรัชญา การประยุกต์ใช้หลักการนี้ควรผสมผสาน

4.1 คุณธรรมส่วนบุคคล (Personal Virtue) ตามแนวคิดจริยศาสตร์คุณธรรมของอริสโตเติล เพื่อปลูกฝังนิสัยที่ดี

4.2 หลักการหน้าที่ (Moral Duty) ตามจริยศาสตร์หน้าที่ของคานท์ เพื่อให้ยึดมั่นในความถูกต้องแม้ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก

4.3 การมุ่งผลประโยชน์ส่วนรวม (Common Good) ตามจริยศาสตร์เชิงประโยชน์นิยม เพื่อสร้างความยั่งยืนในระดับสังคม

ซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกันแล้ว ดีอย่างไร

ความซื่อสัตย์สุจริตและความจริงใจไม่เพียงเป็นคุณธรรมที่ปรากฏในทุกศาสนาและปรัชญาสำคัญของโลก แต่ยังเป็นกลไกสำคัญที่ค้ำจุนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล องค์กร และสังคมโดยรวม (Banty Yadav, 2024) เมื่อบุคคลหนึ่งยึดมั่นและปฏิบัติคุณธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ ผลลัพธ์เชิงบวกจะปรากฏทั้งในระดับส่วนตัว ระดับองค์กร และระดับสังคม

เริ่มจากระดับบุคคล ผู้ที่รักษาคำพูดและปฏิบัติสอดคล้องกับค่านิยมที่ดีจะได้รับการยอมรับและความไว้วางใจจากผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานของความน่าเชื่อถือ (Audi & Murphy, 2006) ความซื่อตรงยังช่วยเสริมความมั่นคงทางจิตใจ ทำให้เกิดความสงบและปลอดโปร่ง ปราศจากความขัดแย้งภายใน (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2541) และยังเป็นปัจจัยสร้างโอกาสทางความสัมพันธ์และงาน เนื่องจากผู้คนมักให้ความร่วมมือกับผู้ที่มิมีชื่อเสียงด้านความซื่อสัตย์ (Brown, Treviño, & Harrison, 2005)

ในระดับองค์กร ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจเป็นรากฐานของวัฒนธรรมที่โปร่งใสและมีธรรมาภิบาล (Siriruk Nitthat-ek, 2025) ช่วยให้การสื่อสารภายในมีประสิทธิภาพ ลดความเข้าใจผิด และเสริมสร้างความสามัคคี (Pološki Vokić, Rimac Bilušić, & Najjar, 2020) นอกจากนี้ องค์กรที่รักษาความซื่อสัตย์จะได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าและคู่ค้า ส่งผลต่อความยั่งยืนทางธุรกิจในระยะยาว (Elkington, 1997)

ส่วนในระดับสังคม คุณธรรมนี้เป็นเส้นใยที่ถักทอความไว้วางใจร่วมกัน (social trust) ซึ่งถือเป็นทุนทางสังคมที่ช่วยลดต้นทุนการทำงานและการตัดสินใจร่วม (Putnam, 2000) ความซื่อสัตย์ยังช่วยลดแรงจูงใจในการทุจริตและเพิ่มความโปร่งใสในระบบการบริหารจัดการ (Printeger Consortium, 2016) และสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยสร้างระบบความร่วมมือที่มั่นคงในระยะยาว (Banty Yadav, 2024)

ทั้งนี้ มุมมองเชิงปรัชญายังตอกย้ำความสำคัญของคุณธรรมนี้ โดยพุทธปรัชญามองว่าการมีสัจจะเป็นบารมีที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาจิตใจและสร้างสังคมที่มีสันติสุข (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2541; สิรินทร์ กันยาวิริยะ, 2568) จริยศาสตร์คุณธรรมของอริสโตเติลเน้นว่าความซื่อสัตย์สุจริตต้องบ่ม

เพาะจนเป็นนิสัยที่มั่นคง (Aristotle, trans. 2009) และจริยศาสตร์หน้าที่ของคานท์ที่ว่าความซื่อสัตย์เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติโดยไม่ขึ้นกับผลลัพธ์ (Kant, 1996)

ดังนั้น การปฏิบัติความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกันจึงมิใช่เพียงการรักษาความดีในเชิงส่วนตัว แต่เป็นปัจจัยโครงสร้างที่สามารถเสริมสร้างคุณภาพชีวิต วัฒนธรรมองค์กร และความเข้มแข็งของสังคมในภาพรวมอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิเคราะห์หลักการทรงงานข้อที่ 20 “ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน” ทั้งในมิติทางพุทธปรัชญา จริยศาสตร์ตะวันตก และแนวคิดร่วมสมัย พบว่าคุณธรรมนี้มีความซับซ้อนและหลากหลายมิติ ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการพูดความจริงหรือการหลีกเลี่ยงการโก่ง แต่ครอบคลุมตั้งแต่การมีความซื่อตรงในความคิด การรับผิดชอบต่อการกระทำ การรักษาความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่เชื่อกับสิ่งที่ทำ การเปิดเผยเจตนารมณ์อย่างแท้จริง ไปจนถึงการสร้างความไว้วางใจร่วมในสังคม ดังนั้น เพื่อให้สามารถสื่อสารและถ่ายทอดสาระของหลักการนี้ได้อย่างกระชับ ชัดเจน และจดจำง่าย จึงได้สังเคราะห์เป็น โมเดล T.R.U.S.T. ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบที่เชื่อมโยงกันเป็นวงจรคุณธรรม (Virtuous Cycle) ได้แก่ Truthfulness, Responsibility, Uprightness, Sincerity และ Trust

แม้ว่าจะมีโมเดลทางทฤษฎีที่อธิบายเรื่องความซื่อสัตย์และความไว้วางใจในสังคมอยู่แล้ว เช่น แนวคิด *Trust Development Model* หรือ *Ethical Leadership Model* แต่ส่วนใหญ่เน้นกรอบจริยธรรมตะวันตกเพียงด้านเดียว ขณะที่โมเดล T.R.U.S.T. ได้บูรณาการมิติจากพุทธปรัชญา จริยศาสตร์ตะวันตก และแนวคิดร่วมสมัยเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่ครอบคลุมทั้งภายในและภายนอก (inner-outer dimensions)

โมเดล T.R.U.S.T. ไม่เพียงทำหน้าที่เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมภายในและผลลัพธ์ทางสังคม แต่ยังสามารถนำไปปรับใช้เป็นเครื่องมือเชิงปฏิบัติสำหรับบุคคล องค์กร และสังคม เพื่อปลูกฝังและธำรงคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจอย่างเป็นระบบ โดยแต่ละองค์ประกอบของโมเดลมีความหมายและบทบาทดังนี้

แผนภาพที่ 1 T.R.U.S.T Model

โมเดล T.R.U.S.T สรุปสาระของ “ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน” ให้เข้าใจง่ายผ่าน 5 องค์ประกอบที่เชื่อมโยงกันเป็นวงจรคุณธรรม (Virtuous Cycle) เพื่อเสริมสร้างทุนทางสังคมและความไว้วางใจร่วม

อักษรย่อ	ความหมาย (อังกฤษ/ไทย)	คำอธิบายหลัก	แนวคิดหรือรากฐานทางปรัชญา/ทฤษฎี
T	Truthfulness (ความจริงแท้)	- ยึดมั่นในข้อเท็จจริงและความถูกต้อง - กล้าพูดและทำในสิ่งที่ เป็นจริงแม้ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก	- สัจจะบารมี - Virtue Ethics ของอริสโตเติล
R	Responsibility (ความรับผิดชอบ)	- รักษาความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหน้าที่อย่างซื่อตรง - รับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของการกระทำทั้งในระดับบุคคลและส่วนรวม	Deontology ของคานท์
U	Uprightness (ความสุจริต)	- ความสอดคล้องระหว่างความคิด คำพูด และการกระทำ - ไม่บิดเบือนเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน	Integrity ตาม Audi & Murphy (2006)
S	Sincerity (ความจริงใจ)	- การสื่อสารและแสดงออกอย่างเปิดเผย - ไม่มีเจตนาแอบแฝงหรือเสแสร้ง	สร้างความสัมพันธ์ที่โปร่งใสและลดความเข้าใจผิด
T	Trust (ความไว้วางใจ)	- ผลลัพธ์จากการปฏิบัติ Truthfulness, Responsibility, Uprightness และ Sincerity อย่างต่อเนื่อง - เป็นทุนทางสังคมที่ทำให้การทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพและยั่งยืน	แนวคิด Social Capital

โมเดล T.R.U.S.T ทำงานแบบ **วงจรคุณธรรม** โดยเริ่มจาก Truthfulness เสริมด้วย Responsibility รักษา Uprightness สื่อสารด้วย Sincerity จนเกิด Trust ซึ่งความไว้วางใจนี้จะย้อนกลับไปเสริมแรงให้บุคคลและองค์กรรักษาคุณธรรมทั้ง 4 ข้อแรกต่อไปอย่างยั่งยืน

บทสรุป

หลักการทรงงานข้อที่ 20 “ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน” เป็นคุณธรรมที่มีมิติครอบคลุมทั้งในระดับบุคคล องค์กร และสังคม อันมีรากฐานจากทั้งพุทธปรัชญาและจริยศาสตร์สากล การวิเคราะห์เชิงลึกในบทความนี้ชี้ให้เห็นว่า ความซื่อสัตย์มิใช่เพียงการพูดความจริง แต่รวมถึงการรักษาสัจจะวาจา การปฏิบัติอย่างโปร่งใส การมีความสุจริตในเจตนา และการสร้างความไว้วางใจร่วมระหว่างผู้คนและสถาบันต่าง ๆ การปฏิบัติคุณธรรมนี้อย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงบวกที่เชื่อมโยงกันเป็นวงจร ตั้งแต่การเสริมสร้างความน่าเชื่อถือส่วนบุคคล การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสและมีธรรมาภิบาล ไปจนถึงการเสริมทุนทางสังคมและความสามัคคีในระดับประเทศ

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษาได้สรุปเป็น โมเดล T.R.U.S.T (Truthfulness, Responsibility, Uprightness, Sincerity, Trust) ซึ่งทำหน้าที่เป็นทั้งกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีและเครื่องมือเชิงปฏิบัติ โดยอธิบายว่าการบ่มเพาะคุณธรรมภายใน (Inner Virtue) และการปฏิบัติอย่างสอดคล้องกับหลักจริยธรรม (Ethical Practice) จะนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนความไว้วางใจ (Social Relationship) ซึ่งความไว้วางใจนี้จะกลายเป็นทุนทางสังคมที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติอย่างยั่งยืน

ดังนั้น การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานข้อที่ 20 จึงควรดำเนินควบคู่กันทั้งในเชิงการพัฒนาจิตใจของบุคคล การสร้างระบบและวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อคุณธรรม และการเสริมสร้างบรรยากาศทางสังคมที่สนับสนุนความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจ การบูรณาการทั้งสามระดับนี้ไม่เพียงช่วยให้หลักการดังกล่าวยังคงความหมายและคุณค่า แต่ยังทำให้สามารถตอบสนองต่อความท้าทายในยุคปัจจุบัน และนำพาสังคมไปสู่ความไว้วางใจ ความร่วมมือ และความยั่งยืนได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม งานศึกษานี้ยังมีข้อจำกัดตรงที่การอ้างอิงและการวิเคราะห์เน้นมิติด้านคุณธรรมและจริยศาสตร์เป็นหลัก ซึ่งอาจยังไม่ครอบคลุมปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมดังกล่าว ดังนั้น งานวิจัยในอนาคตควรขยายการศึกษาไปสู่การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ (empirical studies) ที่ตรวจสอบผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้หลักการนี้ในระดับบุคคล องค์กร และสังคม เพื่อยืนยันความเป็นไปได้และสร้างความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติ

บรรณานุกรม

- ธนรัชช์ เมฆขยาย, ยงยุทธ ศรีเกี้ยวพื่น และอดิสร สิทธิเวช. (2559). การเรียนรู้หลักการทรงงานและน้อมนำมาปรับใช้ของเกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือ. *การประชุมวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 54 สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- พระเทพวชิรสารบัณฑิต และคณะ. (2567). *แก่นพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในการเทศน์มหาเวสสันดรชาดก*. โครงการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและพัฒนากำลังคนชั้นสูง : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บัณฑิต เสาวภาภรณ์, ทักษญา สง่าโยธิน และลลิต ถนอมสิงห์. (2562). การศึกษาหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อน้อมนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับกิจการเพื่อสังคม. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 13(1), 311–326.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2541). *ธรรมกับการพัฒนาชีวิต*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธรรมสภา.
- สำนักคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนัก กปร.). (2563). *หลักการทรงงาน ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ : สำนัก กปร.
- สิรินทร์ กันยารวิริยะ. (2568). สัจจะบารมีในพุทธปรัชญาเถรวาท. *วารสารสถาบันพหุติ มุลนิธิสธรรมิกชน*, 2(2), 51-65.
- Aristotle. (2009). *Nicomachean ethics* (W. D. Ross, Trans.). Oxford University Press. (Original work published ca. 350 B.C.E.)
- Audi, R., & Murphy, P. E. (2006). The many faces of integrity. *Business Ethics Quarterly*, 16(1), 3–21. <https://doi.org/10.5840/beq20061613>
- Brown, M. E., Treviño, L. K., & Harrison, D. A. (2005). Ethical leadership: A social learning perspective for construct development and testing. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 97(2), 117–134. <https://doi.org/10.1016/j.obhdp.2005.03.002>
- Chanyanoot, M., & Taksaya, S. (2019). แนวทางการน้อมนำหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ไปใช้ในการปฏิบัติงานขององค์กรธุรกิจ. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 12(1), 710–723.
- Elkington, J. (1997) *Cannibals with Forks: The Triple Bottom Line of 21st Century Business*. Capstone, Oxford.
- Harvey, P. (2000). *An introduction to Buddhist ethics: Foundations, values and issues*. Cambridge University Press.

- Kant, I. (1996). *Groundwork of the metaphysics of morals* (M. Gregor, Trans.). Cambridge University Press. (Original work published 1785)
- Mill, J. S. (1998). *Utilitarianism*. Oxford University Press. (Original work published 1861)
- Nitthat-ek, S. (2025). Good Practice in Strengthening Integrity and Transparency in Organizations: A Case Study of the Department of Provincial Administration, Ministry of Interior. *King Prajadhipok's Institute Journal*, 23(1), 146–170. retrieved from https://so06.tci-thaijo.org/index.php/kpi_journal/article/view/275406
- Pološki Vokić, N., Rimac Bilušić, M., & Najjar, D. (2020, August). Building organizational trust through internal communication. *Corporate Communications: An International Journal*, ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/CCIJ-01-2020-0023>
- Porpeang.org. (ม.ป.ป.). หลักการทรงงานข้อที่ 20 : ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน. สืบค้นจาก <https://www.porpeang.org>
- Printeger Consortium. (2016). *Promoting integrity as an integral dimension of excellence in research: Normative analysis of research integrity and misconduct* (Deliverable No. D II.3). European Union's Horizon 2020 research and innovation programme. <https://printeger.eu/wp-content/uploads/2016/10/D2.3.pdf>
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Simon & Schuster.
- Rothstein, B. (2011). *The Quality of Government: Corruption, Social Trust, and Inequality in International Perspective*. University of Chicago Press. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226729589.001.0001>
- Williams, B. (2002). *Truth and truthfulness: An essay in genealogy*. Princeton University Press.
- Yadav, B. (2024). Ethics in Public Administration: Why Integrity Matters?. *RESEARCH REVIEW International Journal of Multidisciplinary*, 9(1), 282–286.
-